सदा वैश्यः पचाहे शूद्र आदशेत् । मदकाले तु संप्राप्ते पीड्यमाना महाविषाः । अवेलायां दशन्ते वै मैथुनाक्षौ भुजङ्गमाः । पुष्पगन्धाः स्मृता विप्राः क्षत्रियाश्चन्दनावहाः । वैश्याश्च हतगन्धा वै शूद्राः शूर्मस्य गन्धिनः । वासं तेषां प्रवक्ष्यामि यथावदनुपूर्वशः । नदीकूपतडागेषु गिरिप्रस्रवणेषु च । आरामेषु पवित्रेषु शुचिस्थायतनेषु च । वसन्ति ब्राह्मणाः सर्पा ग्रामद्वारे चतुष्पथे । क्षत्रियो वसते नित्यं तोरणेषु पुरेषु च । गोशालास्वश्वशालासु पद्मेषु तटेषु च । गोष्ठेषु पथि हट्टेषु विप्र ! वैश्या वसन्ति च । अविविक्तेषु स्थानेषु निर्झरेषु वनेषु च । शून्यागारे श्मशाने च शूद्रा विप्र ! वसन्ति च । श्वेताश्च कपिलाश्चैव ये सर्पास्तनलप्रभाः । मनस्विनः सात्त्विका ये ब्राह्मणास्ते बुधैः स्मृताः । रक्तवर्णसुवर्णाभाः प्रवालमणिसन्निभाः । सूर्यप्रभास्तथा विप्र ! क्षत्रियास्ते भुजङ्गमाः । नानाविचित्रराजीभिः रत्नवीर्यसन्निभाः । ज्ञाणपुष्पसुवर्णाभा वैश्यास्ते च भुजङ्गमाः । काकोदरनिभाः केचित् ये च सञ्जनसन्निभाः । काकवर्णा धूम्रवर्णास्ते शूद्राः परिकीर्त्तिताः । यस्य सर्पेण दष्टस्य दंशमङ्गुलमन्तरम् । बाहुदष्टं विजानीयात् कश्यपस्य वचो यथा । यस्य सर्पेण दष्टस्य दंशं द्व्यङ्गुलमन्तरम् । जीवनस्तेन दष्टस्य एतद्भवति लक्षणम् । यस्य सर्पेण दष्टस्य सार्द्धद्व्यङ्गुलमन्तरम् । हृद्दष्टं विजानीयात् कश्यपस्य वचो यथा" भविष्यपु० । "स्थानान्यादौ प्रवक्ष्यामि नद्यां दष्टो न जीवति । चितावल्मीकमेढ्रादौ कूपे च विवरे तरोः । दंशे रेखात्रयं यस्य प्रच्छन्नं स न जीवति । पक्षाच्च कर्कटे मेषे मूलाश्लेषा मघादिषु । कक्षान्त्रोणिगले सन्धौ शङ्खकर्णोदरादिषु । दण्डी शस्त्रधरो भिक्षुर्नग्नादिः कालदूतकः । पक्षे वाहौ च जीवायां पृष्ठे च न हि जीवति । पूर्वं दिनपतिर्भुङ्क्ते शूर्द्धयामन्ततो परे । शेषाः प्रहाः प्रतिदिनं षट्संख्यापरिवर्त्तनैः । नागभोगक्रमो ज्ञेयो रात्रौ वाणविवर्त्तनैः । शेषोऽर्कः फणिप्रश्चन्द्रस्तक्षको भौम ईरितः । कर्कोटोऽज्ञो गुरुः पद्मो महापद्मश्च भार्गवः । शङ्खः शनैश्चरो राहुः कुलिकश्चाष्टमो ग्रहः । रात्रौ दिवा सुरगुरोर्भागे स्यादगरान्तकः । पङ्कोः काले दिवा राहुः कुलिकेन सह स्थितः । यामार्द्धसन्धिसंस्थः स वेलां कालयतीश्वरेत् । बाणद्विघड्वह्निवाणियुगभूरेकभागतः । दिवा षड्वेदनेत्रादिपञ्चत्रिवसुभांशकैः । षाडाकृष्टे षाडपृष्ठे गुल्फे जानुनि शिङ्घके । नाभौ हृदि स्तनतटे कण्ठे लाषापुटेषु च । कर्णयोश्च भ्रुवोः शङ्खे मस्तके प्रतिपत्क्रमात् । तिष्ठेच्चन्द्रश्च जीवेन पुंसो दक्षिणभागके । कायस्य वामभागे तु स्त्रिया वायुवदक्रमात् । समवस्त्वहतो मोहो निवर्त्तेत च मर्दनात्" गारुडे १९अ० । "आषाढादित्रिमासैः स्यात् गर्भो मासचतुष्टये । अष्टकानां शतं द्वे च चत्वारिंशत् प्रसूयते । सर्पा वसन्ति सूतौ तान् विना स्त्रीं, पुंनपुंसकान् । उन्मीलतेऽक्षि सप्ताहात् कृष्टो मासाङ्गवेहिः । द्वादशाहात् सबोधः स्याद्नाः स्युः सूर्य्यदर्शनात् । द्वात्रिंशद्दिनविंशत्या चतुरस्तेषु दंष्ट्रिकाः । कराली मकरी कालरात्री च यमदूतिका । एतास्ताः सविषा दंष्ट्रा वामदक्षिणपार्श्वगाः । मध्यमानृसुखते क्षत्तिं जीवेत् मध्यमाद्यम् । नागाः सूर्यादिवारेशाः सप्त शक्रा दिवानिशि । तेषां षट् प्रतिवारेषु कुलिकः सर्वसन्धिषु । शङ्खेन वा महाकालेन सह तस्योदयोऽथ वा । द्वयोश्चैव नाडिकयोरन्तरं कुलिकोदयः । दुष्टः सकालः सर्वत्र सर्वदंशे विनिर्दिशेत् । कृत्तिका भरणी स्वातिर्मूलं पूर्वत्रयाश्विनी । विशाखार्द्रा मघाश्लेषा चित्रा त्रयपरोहिणी । कृष्णा मन्दकुजौ वारौ पञ्चमी चाष्टमी तिथिः । षष्ठी रिक्ता शिवा निन्द्या पञ्चमी च चतुर्दशी । सन्ध्याचतुष्टयं दुष्टं दग्धयोगश्च राशयः । एकद्विबहवो दंशा दष्टविद्धं स्खलितम् । अदंशमवगुप्तं स्याद्दंशमेवं चतुर्विधम् । त्रयो द्व्येकक्षता दंशा वेदना रुधिरं व्रणाम् । नक्रं द्व्येकाङ्गिकुर्माभा दंशाश्च यमचोदिताः । दाढी पिपीलिकाकर्षी कण्ठशोषरुजान्वितः । सतोदो ग्रन्थितो दंशः सविषो व्यसनिर्विषः । देवालये शून्यगृहे वल्मीकोद्यानकोटरे । रथ्या सन्ध्या श्मशाने च शुष्कक्षौ सिन्धुसङ्गमे । द्वीपे चतुष्पथे शैले गृहेऽब्जे पर्वतापतः । बिलद्वारे जीर्णकूपे जीर्णवेश्मनि कुड्यके । शिशुस्तेयातकाक्षेषु जम्बूडुम्बरकेषु च । वटे च जीर्णप्राकारे स्वासकृतकजलमुखि । तालौ शङ्खे गले मूर्ध्नि चिबुके नाभिपादयोः । दंशोऽशुभः" अग्निपु० । सम्भवते तद्दंशलक्षणभेदादिर्दर्शितो यथा "तत्र सर्वेषां सर्पाणां सामान्यत एव दष्टलक्षणं वक्ष्यामः । किं कारणं विषं हि निश्चितमिह्मिं शाखनिष्कृतवक्रदेशकारि मुहूर्त्तमध्युपेक्षितमाहरमतिपातयति । न चाव-